

Praha dne 23. června 2025

Č. j.: MZP/2025/850/192

Sp. zn.: ZN/MZP/2025/850/42

Vaše č. j.:

Vyřizuje: Ing. Mgr. Michaela Stošková

Tel.: 267 122 995

E-mail: michaela.stoskova@mzp.gov.cz

Vážená paní

Romana Metelková

Starostka obce

Obecní úřad Mšecké Žehrovice

Mšecké Žehrovice 77

270 64 Mšec

Vážená paní starostko,

děkujeme Vám za Váš dopis a otevřené sdílení aktuální situace v obci Mšecké Žehrovice. Velmi si vážíme Vašeho zájmu o věcnou a srozumitelnou komunikaci vůči občanům i o zajištění rovnováhy mezi rozvojem obnovitelných zdrojů energie (dále jen „OZE“) a ochranou místních hodnot. Chápeme, že otázka výstavby větrných elektráren může vyvolávat obavy, a to zvláště v lokalitách s cennou krajinou a historickým kontextem.

Na Vaše dotazy odpovídáme níže s cílem přinést co nejvíce konkrétních informací a ujistit Vás i občany, že hlas obcí má v tomto procesu své místo a váhu.

1. Znamená výše uvedené vyjádření opravdu to, že **bez souhlasu obce nelze větrné elektrárny postavit**

– a to ani v tzv. akceleračních zónách?

Výstavba větrných elektráren se v zásadě neodchyluje od běžných pravidel povolování staveb ani od standardního vztahu mezi orgány státní správy, obcemi, vlastníky pozemků a dalšími klíčovými aktéry tohoto procesu. Nelze tedy jednoduše říci, že v České republice není možné povolit žádnou stavbu, s níž dotčená obec nesouhlasí. Takový závěr by ve svém důsledku znamenal faktické zastavení veškerého rozvoje.

Zcela zásadní postavení má obec tehdy, pokud vlastní pozemky, na kterých má být záměr realizován. V takovém případě existuje jen velmi omezené množství nástrojů, jak výstavbu proti její vůli uskutečnit.

Zároveň je však třeba mít na zřeteli, že výstavba OZE je ze zákona považována za veřejný zájem. Tento veřejný zájem je v procesu povolování posuzován ve vztahu k dalším veřejným zájmům, které se v daném území uplatňují. Na stejném principu jsou založeny také podklady pro vymezování tzv. akceleračních oblastí.

Při jejich přípravě hodnotila resortní odborná organizace Ministerstva životního prostředí, Výzkumný ústav krajiny, veřejný zájem na dekarbonizaci, tedy rozvoji OZE, v kontextu dalších veřejných zájmů. Mezi ně patří zejména ochrana životního prostředí, ochrana kulturního dědictví, ochranná pásma dopravní či energetické infrastruktury nebo zajištění obrany a bezpečnosti státu. Tyto zájmy byly projednávány s jednotlivými resorty, krajskými úřady i dalšími relevantními aktéry.

Na základě tohoto procesu vznikly pracovní mapy, které identifikují území s nejmenšími střety mezi uvedenými veřejnými zájmy. Zároveň tato dokumentace identifikuje lokality, kde vymezování akceleračních oblastí není možné, například národní parky, území soustavy Natura 2000, kulturní památky nebo provozy s omezením, jako jsou letiště.

Samotné vymezení akceleračních oblastí bude následně probíhat prostřednictvím změn územně plánovací dokumentace. Tento proces bude veden v souladu se stavebním zákonem a příslušnými prováděcími předpisy. Změny mohou být prováděny jak na úrovni územních plánů obcí, tak v rámci zásad územního rozvoje krajů nebo územního rozvojového plánu na úrovni státu.

Stejně jako v jiných případech územního plánování bude i zde zajištěno projednání návrhů s dotčenými obcemi, jejich připomínkování, vypořádání připomínek a rozhodnutí příslušného schvalujícího orgánu. Tím může být zastupitelstvo obce, zastupitelstvo kraje nebo vláda České republiky, v závislosti na úrovni dokumentace.

Jedná se o obdobný postup, jaký se uplatňuje například při vymezování koridorů pro dopravní infrastrukturu v zásadách územního rozvoje, které následně obce respektují ve svých územních plánech. Proto nelze obecně konstatovat, že bez výslovného souhlasu obce nelze v jejím katastrálním území realizovat žádnou stavbu a to včetně OZE.

Každý odpovědný a rozumně uvažující investor nicméně ve vlastním zájmu usiluje o dosažení dohody s obcí. Lze důvodně předpokládat, že tomu tak bude i v případě projektů realizovaných v akceleračních oblastech.

2. Jaký **reálný vliv** má obec na vznik těchto zón – a může se stavbě postavit, pokud s ní nesouhlasí?

Ve smyslu výše uvedeného se obec může proti vymezení akcelerační oblasti „postavit“ v rámci projednávání vyšší územně plánovací dokumentace. Výsledek pak závisí na samotném projednání a následném rozhodnutí schvalujícího orgánu této dokumentace, zejména příslušného zastupitelstva kraje. Takové rozhodnutí je možné za určitých podmínek napadnout správní žalobou u soudu.

3. Pokud obec zónu neschválí, může být přesto zařazena, případně může výstavba proběhnout i bez jejího souhlasu?

Obec bude moci akcelerační oblast na svém území vymezit prostřednictvím změny územního plánu. Pokud jde o vymezení akcelerační oblasti v zásadách územního rozvoje příslušného kraje, platí postup popsáný v odpovědi na předchozí otázku. Je však důležité zdůraznit, že samotné vymezení akcelerační oblasti neznamena, že je v daném území automaticky možné OZE postavit. Musí být splněny podmínky, které jsou stanoveny územním opatřením a tvoří součást vymezení

konkrétní oblasti. Stejně tak neplatí, že by mimo akcelerační oblasti nebylo možné výstavbu OZE povolit.

4. A konečně – co si má starostka myslet (a říkat lidem), když jedni tvrdí, že **obec rozhoduje**, a druzí, že **obec stejně nic nezmůže**?

Ani jeden z uvedených názorů nelze považovat za bezvýhradně platný ve všech případech. Obec sice nemá „právo veta“ ve všech záležitostech, které se jí týkají, nicméně může ovlivnit řadu věcí, zejména pokud jde o objektivně odůvodněné požadavky a potřeby. Tyto požadavky jsou posuzovány v rámci projednávání změn územně plánovací dokumentace (například při vymezování akceleračních oblastí), v rámci správních řízení (například při povolování konkrétní výstavby), případně v rámci soudního přezkumu, pokud jsou přijatá rozhodnutí napadena.

Věřím, že uvedené informace pomohou k lepšímu porozumění problematice. V případě dalších dotazů se na nás můžete kdykoliv obrátit.

S pozdravem

Mgr. Miloslav Keltner

ředitel odboru strategie dekarbonizace
ekonomiky

podepsáno elektronicky